

Aşağıda yer alan sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.


Burhanettin BULUT
Adana Milletvekili

Doğuştan gelen en temel insan haklarından biri olan sağlık hakkı, yalnızca bireysel bir talep değil, devletin tüm vatandaşlarına karşı anayasal bir yükümlülüğüdür. Anayasamız da devlete, herkesin sosyal güvenlik ve sağlık hizmetlerinden eşit biçimde yararlanabilmesini sağlama görevini açıkça vermektedir.

Ancak bugün gelinen noktada, bu en temel hak ciddi biçimde tehdit altındadır. 18 yaşını doldurup eğitime devam etmeyen veya sigortalı bir işte çalışmayan vatandaşlara uygulanan, zorunluluk esasına dayalı Genel Sağlık Sigortası (GSS) kapsamında yer alan 10 milyondan fazla vatandaş, aylık 780, yıllık 9 bin 360 TL olarak belirlenen prim borçlarını ödeyemedikleri için yıl sonunda sağlık hizmetlerinden yararlanma haklarını kaybetme tehlikesiyle karşı karşıyadır. 31 Aralık 2025 itibarıyla prim borcunu ödeyemeyen ya da prim borcu bulunan vatandaşlar hem kendileri hem de bakmakla yükümlü oldukları kişiler için devletin sunduğu sağlık hizmetlerinden yararlanamayacaktır. İşsiz kalan yurttaşlar, eğitimi tamamlayıp iş bulamayan gençler, ekonomik krizin etkisiyle iş yerini kapatmak zorunda kalan ya da BAĞ-KUR'unu ödeyemeyen esnaf, üretim maliyetleri altında ezilen çiftçi, ev içi emeğiyle geçimini sağlamaya çalışan kadınlar ve bakmakla yükümlü oldukları aile bireyleri bu kararın doğrudan mağdurları olacaktır.

Bu durum, yalnızca bireylerin değil, toplumun genel sağlığının da ciddi biçimde riske girmesi anlamına gelmektedir. Sağlık hizmetine erişimin kısıtlanması; kronik hastalığı olan milyonlarca yurttaşın tedaviye devam edememesi, çocukların aşı ve koruyucu sağlık hizmetlerinden mahrum kalması, kadınların doğum öncesi ve sonrası sağlık hizmetlerine ulaşamaması gibi ağır sonuçlar doğuracaktır.

Devletin görevi, sağlık hizmetlerini piyasalaştırmak değil, kamusal bir sorumluluk anlayışıyla her vatandaşa eşit, ücretsiz, nitelikli ve ulaşılabilir biçimde sunmaktır. Ekonomik zorluklar nedeniyle prim borcunu ödeyemeyen yurttaşların sağlık hakkını elinden almak, sosyal devlet ilkesinin ve Anayasa'nın açık hükümlerinin ihlalidir.

Sağlık hakkı pazarlık konusu yapılamaz, gelir durumuna ya da prim borcuna bağlanamaz. Herkesin, her koşulda sağlık hizmetine erişebilmesi devletin asli görevidir. Bu nedenle, bir an önce bu uygulamadan vazgeçilmesi, prim borcu olan vatandaşların sağlık hizmetlerinden kesintisiz şekilde yararlanmasını güvence altına alacak kalıcı bir düzenleme yapılması zorunludur. Milyonlarca yurttaşın sağlık hizmetlerinden mahrum bırakılması kabul edilemez. Devletin görevi, vatandaşının sağlığını korumak ve herkes için eşit sağlık hizmeti sunmaktır.

Bu çerçevede;

1. Milyonlarca vatandaşın sağlık hizmetlerinden mahrum kalmaması için yeni bir düzenleme yapılması gündemde midir?
2. 31.12.2025 itibarıyla kaç vatandaşın GSS prim borcu bulunmaktadır? SGK'ye toplam borç ne kadardır? Kaç vatandaş sağlık hizmetlerinden yararlanamayacaktır?
3. Daha önce hiç gelir testi yaptırmayan kaç GSS sigortalı, 31.12.2025 tarihi itibarıyla gelir testine başvurmuştur?
4. Kaç vatandaş yapılandırma sonrası GSS borcunu ödemiştir? Bu tutar ne kadardır?
5. Gelir testine başvuran kaç vatandaşın hane içindeki gelirleri asgari ücretin brüt tutarının üçte birinden azdır?
6. Önergenin yanıtlandığı tarih itibarıyla kaç vatandaş GSS borçları nedeniyle yasal takibe alınmıştır?
7. GSS prim borcu bulunan yükseköğretim (üniversite) mezunu, ortaöğretim (lise) mezunu, esnaf sayısı nedir?
8. GSS borçlarının silinmesine yönelik bir çalışma yapılacak mıdır?